

Директор Національного фармацевтичного
університету Академік НАН України

проф. В. П. Черних
2015 р.

КОНТРОЛЬНИЙ
ПРИМІРНИК № 32-01

ПОЛОЖЕННЯ

про практичну підготовку здобувачів вищої освіти
у Національному фармацевтичному університеті

ПОЛ А 2.2-32-022

Розробив:

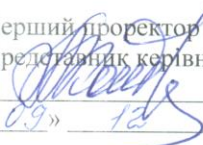
Завідувач відділу практики та сприяння
працевлаштуванню

 О.Я. Барковська

« 07 » 12 2015 р.

Узгодив:

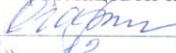
Перший проректор з НІР –
Представник керівництва з якості

 проф. А. А. Котвіцька
« 09 » 12 2015 р.

Заступник ректора з навчальної роботи
доц. Вінік Л.М.

 « 09 » 12 2015 р.

Завідувач науково-методичної лабораторії з
питань фармацевтичної освіти

 доц. С.В. Огарь
« 09 » 12 2015 р.

Начальник відділу управління якістю

 І. І. Светочева
« 09 » 12 2015 р.

Начальник юридичної служби

 Р. М. Гандзьошин
« 09 » 12 2015 р.

Харків, 2015

ЛИСТ ОБЛІКУ ЗМІН

Підстави для внесення змін	Дата затвердження змін	Змінені сторінки	Підпис особи, яка внесла зміни

Зміст

1. Загальні положення
2. Основні терміни та поняття
3. Види і зміст практики
4. Бази практики
5. Відповідальність
6. Права та обов'язки відділу практики, кафедр, баз практики, здобувачів вищої освіти
 - 6.1. Відділ практики
 - 6.2. Кафедри
 - 6.3. Бази практики
 - 6.4. Здобувачі вищої освіти
7. Підведення підсумків практики
8. Нормативна база
9. Перелік документів та форм записів, що використовуються у здійсненні діяльності

1 Загальні положення

1.1 Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Національному фармацевтичному університеті (далі – Положення) визначає загальні питання організації, проведення і підведення підсумків практики здобувачів вищої освіти в НФаУ і поширюється на працівників університету, здобувачів вищої освіти, представників баз практики.

1.2 Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», нормативних актів МОН та МОЗ України, які стосуються організації і проведення практики, «Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», Статуту Університету, Настанови з управління університетом, Документованої процедури «Управління документами та записами» [ДП А3.1-91-004], «Положенні про організацію освітнього процесу в Національному фармацевтичному університеті» [ПОЛ А 1.1-26-018] «Положення про планування й облік навчальної роботи і основних видів методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників НФаУ [ПОЛ А1.1-26-073], Документованої процедури «Зв'язки з базами практики» [ДП А2.2.2.-32-063] та інших нормативних документів, представлених у Переліку чинних нормативних документів та форм записів [П А3.1-91-005]. Положення розроблено з метою удосконалення організації практики та підвищення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти Національного фармацевтичного університету.

1.3 Норми Положення розроблено з урахуванням того, що основними завданнями роботи Університету у вирішенні питань практичної підготовки здобувачів вищої освіти є інтеграція навчального процесу і виробництва, удосконалення методичного забезпечення практики і документування згідно з вимогами міжнародного стандарту ISO 9001:2008.

1.4 Практична підготовка здобувачів вищої освіти Університету є невід'ємною складовою галузевих стандартів вищої освіти підготовки

фахівців. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, формування професійних умінь і навичок за відповідною спеціальністю.

1.5 Метою практичної підготовки є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної виробничої діяльності, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддями праці в галузі їх майбутньої роботи.

1.6 Види та обсяги практик визначаються освітньо-професійною програмою підготовки фахівців, що відображається відповідно у навчальних планах і графіках навчального процесу. Зміст практики визначається її програмою.

1.7 Практична підготовка здобувачів вищої освіти передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні необхідного обсягу знань і умінь відповідно до різних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

1.8 Практична підготовка здійснюється в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача кафедри та спеціаліста з даного фаху.

1.9 Місцем проведення практики є підприємства, організації, установи різних галузей господарства будь-яких форм власності (далі – підприємства) в Україні та за її межами, а також структурні підрозділи Університету, що забезпечують практичну підготовку.

2 Основні терміни та поняття

Університет – Національний фармацевтичний університет.

База практики – підприємство, установа або організація, що слугує місцем проходження практики (стажування) здобувачів вищої освіти, у т.ч. структурні підрозділи Університету, що забезпечують практичну підготовку.

Практична підготовка – форма організації освітнього процесу, здійснюється шляхом проходження здобувачами вищої освіти практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними Університетом договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку.

Практика – структурний елемент практичної підготовки, невід’ємна складова частина навчального процесу, спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною спеціальністю.

3 Види і зміст практики

3.1 Основними видами практики є: навчальна; виробнича; переддипломна; стажування. Допускаються інші види практик, передбачені навчальним планом (Положення про організацію освітнього процесу в НФаУ [ПОЛ А 1.1-26-018]).

3.2 Головна мета навчальної практики – розкрити зміст і суспільне значення обраного здобувачами вищої освіти фаху, ознайомити їх зі специфікою майбутньої спеціальності, різними видами практичної діяльності. Під час навчальної практики здобувачі вищої освіти набувають первинні професійні знання, уміння, навички на базах практики, формують необхідні професійні ціннісні орієнтири.

3.3 Метою виробничої практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, відпрацювання професійних вмінь і навичок в умовах майбутньої фахової діяльності, набуття практичного досвіду. Під час виробничої практики здобувачі вищої освіти детально знайомляться з виробництвом, вивчають організаційну структуру підприємства, збирають матеріал для виконання курсових робіт. Виробнича практика проводиться після засвоєння дисципліни.

3.4 Переддипломна практика має на меті узагальнення і вдосконалення знань, практичних умінь та навичок, оволодіння професійним досвідом та готовності здобувачів вищої освіти до самостійної трудової діяльності, а також збору матеріалів для виконання дипломної роботи. Переддипломна практика проводиться на випускному курсі.

3.5 Стажування проводиться для осіб, що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр», мета якого полягає у завершенні процесу підготовки висококваліфікованих фахівців до активної творчої професійної і соціальної діяльності. Під час стажування здобувачі вищої освіти набувають практичний досвід проведення наукового дослідження, збирають фактичний матеріал для написання випускної кваліфікаційної роботи.

3.6 Види практики за кожною спеціальністю, їх тривалість, терміни і послідовність проведення, форми організації визначаються робочими навчальними планами [Ф А2.2-26-295].

3.7 Зміст практик визначається програмою практики (типовою, робочою програмою навчальної дисципліни [Ф А2.2-26-294]), яка розробляється згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки фахівців. В програмі практики визначаються цілі, завдання, зміст, структурно-логічна схема проведення практики, а також види і форми контролю рівня знань, умінь, навичок, яких здобувачі вищої освіти мають набути під час проходження практики. Загальні вимоги до програм навчальної дисципліни наведені у «Положенні про організацію освітнього процесу в Національному фармацевтичному університеті» [розділ 2.8 ПОЛ А 1.1-26-018].

3.8 Практика обліковується у межах навчального року тижнями або годинами (кредитами ЄКТС) і проводиться певними періодами або вноситься до розкладу занять.

4 Бази практики

4.1 Практика здобувачів вищої освіти проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програми для відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів: бакалавр, спеціаліст, магістр.

4.2 У залежності від обраної спеціальності базами практики є аптечні заклади, лабораторії з контролю якості ліків, ботанічні сади, фармацевтичні, парфумерно-косметичні, біотехнологічні підприємства, косметичні салони та кабінети, лікувально-профілактичні заклади, клініко-діагностичні центри, клінічні лабораторії, навчальні заклади, фінансові служби підприємств тощо, а також структурні підрозділи Університету (навчально-тренінгові лабораторії практичної підготовки кафедр, ботанічний сад та ін.).

4.3 Здобувачі вищої освіти можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики.

4.4 Для здобувачів вищої освіти – іноземних громадян можуть бути використані бази практики, що розташовані як на території країн-заможників, так і в межах України.

4.5 З базами практики укладаються договори [Ф А2.2.2-32-288] на її проведення. Тривалість дії договорів погоджується сторонами і може визначатися на період конкретного виду практики або до п'яти років.

5 Відповідальність

5.1 Загальний контроль діяльності з організації практики здобувачів вищої освіти здійснює перший проректор з науково-педагогічної роботи.

5.2 Завідувач відділу практики відповідає за загальну організацію практики в університеті, налагодження зв'язків з кафедрами університету, базами практики, здобувачами вищої освіти, а також є власником процесу А2.2.2.-32-063, описаного у документованій процедурі ДП А2.2.2-32-063 «Зв'язки з базами практики».

5.3 Безпосередня відповідальність за реалізацію програм практики лежить на керівниках практики від університету.

5.4 Безпосередню відповідальність за дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та одержання необхідної інформації для виконання програми практики несе призначений керівник практики від бази практики.

6 Права та обов'язки відділу практики, кафедр, баз практики, здобувачів вищої освіти

6.1 Відділ практики:

6.1.1 Своєчасно укладає договори на проведення практики з підприємствами [Ф А2.2.2-32-288], веде журнал реєстрації договорів [Ф А2.2.2-32-263], надає базам практики список здобувачів вищої освіти, яких направляють на практику [Ф А2.2.2-32-290], готує накази «Про направлення здобувачів вищої освіти на практику» згідно з Інструкцією з діловодства [І А3.1-21-006], веде журнал реєстрації наказів про практику [Ф А2.2.2-32-262].

6.1.2 Запрошує представників баз практики на конференції з практики (підсумкові, науково-практичні) та інші заходи, що сприяють підвищенню якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти (загальні організаційно-виробничі збори здобувачів вищої освіти, робочі наради викладачів, семінари керівників практики та ін.).

6.1.3 Спільно з кафедрами формує список баз практики [Ф А2.2-32-.077]; розподіляє здобувачів вищої освіти за місцями її проходження; надає кафедрам інформацію щодо наявності місць практики згідно з укладеними договорами.

6.1.4 У своїй роботі використовує «Навчальний модуль» та модуль «Деканат».

6.1.5 Для здобувачів вищої освіти проводить інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо організації практики і якісного її проходження, забезпечує здобувачів вищої освіти формами необхідних документів: направленнями [Ф А2.2.2-32-289], щоденниками [Ф А2.2.2-32-291] та іншими методичними (довідковими) матеріалами.

6.1.6 Спільно з Центром міжнародної профорієнтації та зовнішніх відносин Університету бере участь в організації практики за кордоном.

6.1.7 Аналізує звіти кафедр про практику [Ф А2.2-32-076] та готує підсумкову довідку про її проведення, бере участь в обговоренні підсумків практики на засіданнях Ректорської та Вченої рад університету; вивчає і впроваджує позитивний досвід інших навчальних закладів з питань організації та методики практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

6.2 Кафедри:

6.2.1 Визначають зміст практики, розробляють методичні рекомендації та програми практики (типові, робочі [Ф А2.2-26-294]), призначають керівниками практики викладачів кафедри, які брали участь у навчальному процесі за дисципліною, з якої проводиться практика; обговорюють підсумки практики та аналізують виконання програми практики на засіданнях кафедри. Інформація про хід ведення засідань та прийняття рішень фіксується у протоколі засідання кафедри [Ф А2.2.1-91-230].

6.2.2 Надають відділу практики ПІБ відповідальних за керівництво практикою здобувачів вищої освіти (витяг з протоколу засідання кафедри), перелік методичних документів з практики [розділи 1-3 Ф А2.2-32-076], при необхідності заявку на укладення договорів [Ф А2.2.2-32-264], звіт про практику [Ф А2.2-32-076]. Обов'язки відповідальних за керівництво практикою здобувачів вищої освіти

представлені у Додатку до посадової інструкції відповідального за керівництво практикою здобувачів вищої освіти [ДПІ А.3.3-22-052].

6.2.3 Викладач-керівник практики від кафедри інформує здобувачів вищої освіти щодо мети, терміну, змісту практики, оформлення необхідних документів, системи звітності, приймає залік з практики у порядку, встановленою кафедрою.

6.2.4 Норма часу навантаження за керівництво практикою визначається «Положенням про планування й облік навчальної роботи і основних видів методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників НФаУ» [ПОЛ А1.1-26-073].

6.3 Бази практики:

6.3.1 Приймають здобувачів вищої освіти на практику згідно з договором на проведення практики [Ф А2.2.2-32-288], створюють належні умови для проходження практики на виробництві, дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства; добирають досвідчених фахівців, які безпосередньо керуватимуть практикою здобувачів вищої освіти, після її закінчення надають письмові характеристики виробничої діяльності здобувачів вищої освіти [розділ 3 Ф А2.2.2-32-291].

6.3.2 Керівник практики від підприємства забезпечує необхідні умови на кожному робочому місці для оволодіння здобувачами вищої освіти навичками, уміннями, знаннями згідно з програмою практики [Ф А2.2-26-294]. Про всі порушення здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки, невиконання програми практики керівник практики від підприємства доповідає завідувачу кафедри.

6.4 Здобувачі вищої освіти

6.4.1 До початку практики отримують форми необхідних документів: направлення [Ф А2.2.2-32-289], щоденник [Ф А2.2.2-32-291] та методичні матеріали. Вони зобов'язані своєчасно прибути на базу практики; у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників; вивчати і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та внутрішнього трудового розпорядку; нести відповідальність за виконану роботу; своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

6.4.2 У період проходження практики підпорядковуються режиму роботи, встановленому на підприємстві. Окремі відхилення від цього режиму припускаються тільки з дозволу керівників практики від підприємства або адміністрації підрозділу, де здійснюється проходження практики.

6.4.3 Тривалість робочого часу здобувачів вищої освіти під час проходження практики складає 30 академічних годин на тиждень, у тому числі 1 година на день для оформлення звіту (щоденника) з практики.

7 Підведення підсумків практики

7.1 Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми у порядку, встановленому кафедрою. Види і форми контролю рівня знань, умінь, навичок, яких здобувачі вищої освіти набули під час проходження практики визначаються її програмою (типовою, робочою [Ф А2.2-26-294]). Оформлені документи з практики (щоденник, звіт) повинні бути підписані керівником практики від підприємства та завірені печаткою відділу кадрів або канцелярії підприємства.

7.2 Залік з практики здобувачі вищої освіти складають викладачу кафедри в останній день її проходження. Здобувачам вищої освіти, які

проходили практику за межами Національного фармацевтичного університету, надається можливість здати залік протягом перших п'ятнадцяти днів наступного після практики семестру.

7.3 Оцінювання результатів практичної підготовки здійснюється за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Поточний контроль змістових модулів сумарно складає 60 балів, підсумковий модульний контроль – 40 балів; загальний рейтинг з модулю не перевищує 100 балів. Результат заліку за практику вноситься у заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку здобувача вищої освіти.

7.4 Після закінчення практики кафедра подає екзаменаційно-залікову відомість до відповідного деканату, звіт про практику – до відділу практики [Ф А2.2-32-076].

7.5 Звіти здобувачів про виробничу (навчальну) практику зберігаються на кафедрах протягом трьох років, звіти керівників практики від університету про проходження виробничої (навчальної) практики здобувачами вищої освіти – протягом 5 років згідно до пп. 596, 595 Переліку типових документів, що створюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затверджений Наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2012 р. № 578/5 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції № 400/5 від 07.03.2013).

7.6 Якщо програма практики не виконана здобувачем вищої освіти з поважної причини, то йому надається можливість проходження практики повторно за індивідуальним графіком у вільний від навчання час.

8 Нормативна база

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. Закон України «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-ХІІ.
3. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

4. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-ХІІІ.

5. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93.

6. Інструкція про виробничу практику студентів медичного, лікувального, педіатричного, медико-профілактичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів медичних та фармацевтичного вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації», наказ МОЗ України від 03.10.1995 № 179.

7. Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», МОН України, ДНУ «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, ухвалено рішенням Вченої ради ІТЗО від 24 квітня 2013 року (протокол № 5).

8. Перелік типових документів, що створюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затверджений Наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2012 р. № 578/5 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції № 400/5 від 07.03.2013), Наказ Мін'юст України від 12.04.2012 № 578/5.

9. Статут Університету.

10. Настанова з управління Університетом НУ А-0-01-003.

11. Управління документами та записами ДП-А3.1-91-004.

12. Перелік чинних нормативних документів та форм записів П А3.1-91-005.

13. Положення про організацію освітнього процесу в Національному фармацевтичному університеті ПОЛ А 1.1-26-018.

14. Положення про планування й облік навчальної роботи і основних видів методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників НФаУ ПОЛ А1.1-26-073.

15. Інструкція з діловодства І АЗ.1-21-006.

16. Зв'язки з базами практики ДП А2.2.2.-32-063.

9 Перелік документів та форм записів, що використовуються у здійсненні діяльності

Ідентифікаційний номер	Назва документу
ПОЛ А 2.2-32-022	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Національному фармацевтичному університеті
ДП А2.2.2-32-063	Документована процедура «Зв'язки з базами практики»
ПП АЗ.3-22-052	Посадові інструкції співробітників відділу
Ф А2.2.2-32-262	Журнал реєстрації наказів про направлення здобувачів вищої освіти на практику
Ф А2.2.2-32-263	Журнал реєстрації договорів на проведення практики здобувачів вищої освіти
Ф А2.2.2-32-264	Заявка на укладення договорів
Ф А2.2.2-32-265	Інформаційний лист для проходження практики
Ф А2.2.2-32-266	Інформаційний навігатор для проходження практики
Ф А2.2.2-32-288	Договір на проведення практики здобувачів вищої освіти
Ф А2.2.2-32-289	Направлення на практику
Ф А2.2.2-32-290	Список здобувачів вищої освіти, яких направляють на практику (для підприємств)
Ф А2.2.2-32-291	Щоденник практики
Ф А2.2-32-075	Графіки практики з усіх спеціальностей та форм навчання на навчальний рік
Ф А2.2-32-076	Звіт кафедри про практику
Ф А2.2-32-077	Список баз практики
ДПП А.3.3-22-052	Додаток до посадової інструкції на відповідального за навчально-методичне керівництво практикою здобувачів вищої освіти
Ф А2.2.1-91-230	Протокол засідання кафедри
Ф А2.2-26-295	Робочі навчальні плани з усіх спеціальностей та форм навчання на навчальний рік
Ф А2.2-26-294	Робоча програма навчальної дисципліни
Ф А.1.1-26-020	Розклад занять

ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

№ з/п	Посада, ПІБ	Підпис про ознайомлення	Дата

